

noch zijdelings, rijkheid van elk dienen naar de wordt door nie- telkens het ver- werp, alsof De onzer vaderen in, terwijl men og te handhaven, ren onrechtvaar- t. XXXVI eenige dit ook door de schillen, rond en

eping der Over- ze van de religie ikkelde probleem. vaat-overtuiging, er behoort, maar even beheerscht; e de meest in- van de volks- hap, van de ver- dat de oplossing al in onze dagen oelen aanleiding te verwonderen, velen hier nuttig oor eenzijdigheid en juist worden op nauwkeuriger Noord.

er deze questies de eerste plaats ij tegenover zijn i zelf niet sieren el en volkomen deren het op dit men den tegen- vallige van die n onze dagen wil et Art. XXXVI

ders in de Her- vand zoodra men , of de Overheid teters te doodden, pen het land uit uit te roelen en e de eenig ware arezen ze ronduit at ze willen, is, istelijk karakter ven ook in de ksschool christe- versiteiten ge- men enz. Maar igie-zaken willen s werd dit in de ktelijk verklaard. e toepassing van i nevel hangen, wijfel, dat ze te eerde Staatskerk llen terugkeeren, vaders hebben gebroken.

ch in het debat et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

et met hen, die r. XXXVI, om rheid af te leiden onderhouden der ze vaderen dit n met de uit- omden aan den historisch-exe- d over zou ge- . Maar wanneer drukking meent, de Overheid ge- Kerken, Room- onstranten, een n, dan misleidt dat hiervan in rd staat, maar en voorslag zoo et Gods Woord ene, die in hun e doen, als een veroordeeld. ven weet ieder, en de schrijver Adriaan van fmoed van vele troffen, beweren sieten toch ook t hem dat zijn ls Dathien, die ljk aanklaagde, luidend duldde, graf, wanneer ds het gevoelen t, dat de Over- de Roomsche, enst moest be-

te, dat de Overheid bij het licht van Gods Woord eerst zou uitmaken wat de ware en wat de valsche religie was, ze, dat ze de ware religie, maar deze dan ook alleen, zou beschermen, steunen, handhaven en bevorderen, ze, dat ze daarentegen de uitoefening van de valsche religie met alle macht, die haar ten dienste stond, zou tegenstaan. De heilige kerkdienst moest gehandhaafd; de onheilige uitgeroeid. Maar wie met den voorslag komt, dat de Overheid alle Kerken zal subsidieeren, heeft met Art. XXXVI onzer belijdenis radicaal gebroken.

Voor Kootwijks Scholen.
In hartelijken dank ontvangen, door Ds. J. Houtagers van K. A. W. te Enschede een wisse groot f 5.
D. HULLEMAN,
Kootwijk.
Penningmeester.

Treestafel.
J. C. RULLMANN. De Schotische Zendingkerk. Amsterdam. — H. A. Bottenberg, 3 Centa.
Een geschriftje van niet meer dan 12 blad- zijden.
Een overdructje uit het Friesch Kerkblad.
Wegens de actualiteit van het ontwerp echter merkwaardig genoeg om het hier te bespreken. Aan de Schotische Zendingkerk op de Erw- tenmarkt, de kerk van SCHWARTZ, verbinden zich voor velen, die even als in Amsterdam zijn ge- boren en getogen, tal van herinneringen. De mijne bepalen zich tot die Zondagochtenden uit mijn kinderjaren waarop mijn vrome groot- vader, die een vriend van Ds. COSTA was en dus ook van de Joden, mij meenam om er Dr. SCHWARTZ te hooren preeken; tot die aan de meetings, uitloopers van de Brighton beweging, welke ik er als student bijwoonde en waarbij ik dan, tot het geringen zegen voor mijn eigen hart, eerbiedig luisterde naar wat zij, „die geacht werden pilaren te zijn“, daar vertelden. Het meest sympathiek was mij daar, om zijn en thans in zijn petulantische geest, onder al die vaderen in Israël, Dr. HURK. Ik weet nog goed, dat ik hem den Zondag te voren, s'avonds in de Westerkerk had gehoord over Psalm 25:5. „mijn bekeer is overvloeiende“. Ik vond hem zoo heerlijk gedeegeerd. Hij had niet eens „n toga aan. Het was of hij onder vier oogen met je sprak, en zijn woorden sloegen dan ook bij mij in. Om hem ging ik 's Maandags naar de meeting.

Eerst later ben ik er achter gekomen, dat het met die Brighton-beweging en dus ook met die meetings niet volkomen in den haak was. Iets wat mij echter toch niet verhinderd heeft, innig dankbaar te zijn, dat ik die meetings en op die meetings HURK heb bijgewoond.

HURK — na jaren heb ik 'm toen nog eens gezien.
„Was in Rotterdam op de Hoogstraat; in het begin van de dolantie.
Ik was er toen predikant.
Juis afgetoet door de Synode.
Wij spraken elkaar.
Eerst was hij niets vriendelijk; vanwege het kerkelijk standpunt.
Maar dat kon hij toch niet lang volhouden en toen, al voortwandlende, vertelde hij mij van zich zelf:
„Früher war ich Calvinist, später wurde ich Methodist, jetzt bin ich Spiritist“.
Jawel.
Ik had er van gehoord.
Maar van zijn Spiritisme moest ik niets hebben.
Al was het alleen maar uit een oogpunt van zenuwen-hygiene.
Want je kon maar niet weten! HURK met zijn suggestieve geest... Ik had toen in Rotterdam een mooie, groote studeerkamer, maar een beetje hol en ver af van waar mijn huis- genooten sliepen, en ik werkte tot diep in den nacht.

Ik heb later gehoord van meer dan een broeder, „dat het met HURK nog alles weer terecht is gekomen“.
Ben er blij om.
En eindelijk, — om mijn onbestuurd gedach- tengang nu ook weer terecht te brengen, er verbinden zich voor mij aan de Schotische zen- dingkerk herinneringen aan academische oraties, ook aan mijn eigene inaugurele, en aan andere academische plechtigheden, wanneer zij der vrije universiteit een onderdak bood; en dan ook nog aan vergaderingen van de Gereformeerde Zendingvereniging op die donkere voorkamer, die uituit in de Halvemaststeeg, vergaderingen waaraan ik niet kan denken zonder dat het beeld van mijn vriend LION CACHET mij weer voor den geest komt.

Welen allen, die met mij aan de Schotische Zendingkerk herinneringen hebben, kan ik har- telijk aanbevelen het schetsje van Ds. J. C. RULLMANN.
Vooral nu.
Want de Schotische Zendingkerk komt onder den hamer.
Maandag 11. is zij in de veiling gebracht. Wellicht komt zij over eenigen tijd ook nog in anderen zin onder den hamer.
„Toch maar een gebouw van hout en steen!“ Zeg jij maar stil, ik weet het ook wel.
Maar wie, als ik, nu niet al te zeer spiritua- list is om te hechten ook aan een gebouw, zoo- als men b.v. — ook alweer als men tenminste geen spiritualistische bevelingen heeft — hecht aan zijn ouderlijk huis, — die koop en laze het met groote pietet en zaakkennis geschrevene stukje van den jongen prediker uit Garrip; ook b' geboren en getogen Amsterdammer.

E. KROPPVELD, Dienaar des Woords te Rijswijk (Zuid-Holland). Paulus Bede. Lestrede over 2 Corinth 6:1 en 2 Amsterdam, W. Kirchner.
Het gaat niet aan om op alle proeken, die in het licht verschijnen, hier de aandacht te vestigen. Na wat zou even over de Schotische zendingkerk, waarin optrad Dr. SCHWARTZ als zending onder Israël van welke de Vrije Kerk in Schotland, is gezegd, acht ik het evenwel een gepaste overgang iets te zeggen van deze preek. Dr. KROPPVELD toch is, naar men weet, een geboren Jood, die den Christus voor zijn hart leerde kennen. Een vriendelijk, gemoedelijk man, die niet alleen zijn medechristenen als prediker en herder, maar ook zijn broeders naar het vleesch ten zegen is geweest. Na een langen en trouwen dienst heeft hij thans zijn emeritaat genomen en geeft nu deze preek in het licht.

Een eenvoudig, maar tevens innig woord. Paulus' bede, ter ernstige behartiging van het heden der genade.

Wie het niet maar zegt, maar het werkelijk meent, als hij uitpreekt, dat het Christen- worden van een Jood hem zoo verheugt, lese dit stichtelijk woord van onzen broeder KROPPVELD.

3. J. LENS. In het land hunner vreedzaam- schap. Naar het Duitsch van LUIS ALGONSTADT. Firma B. v. d. Land. 1907.
Heel singulier dat mijn oog juist nu op dit boek valt.
Ook al van de Joden.
Een bosied verhaal van den overgang van een Joodsch meisje tot het christendom.
De vertaling dankt mij welgeslagd.
Om wat sympathie voor de Jodenbekeerling onder ons te wekken, — een beetje opwekking kan wel geveeld — een zeer aanbevelenswaar- dig boek.

4. DE KLEINE ZUIVERAAR. Een Gids ter ver- banding van vreedse woorden uit de Holland- sche taal. Nijkerk. G. F. Callenbach.
Hier heeft het verband met de andere door mij thans aangekondigde pennevruchten nu uit.
Dit is een boekje voor de „puristen“, d. w. z. zie: DE KLEINE ZUIVERAAR I. v. purist: de taalzuiveraar.
'n Schrijver moet het bij zich hebben om, al- hij een vreemd woord zou willen gebruiken, terstond het Hollandsche te vinden.
'n Lezer kan er de vreedse woorden, die hij niet verstaat, uit leeren begrijpen.
Zoo werkt het dubbel.
Een bruikbaar boekje.

Vereenigingsleden.
Er is van bevriende en gewaardeerde zijde een opmerking gemaakt naar aanleiding van ons artikel over de Christelijke Gymnasia. Naar wij meenen ten onrechte; een opmerking even- wel, waarop even de aandacht gevestigd moet worden.
Opgesomd werden in ons artikel de Christo- lische Gymnasia in de groote steden, ten einde te doen uitkomen hoe achterlijk de Residentie tot dusver was op dit terrein. Vandaar dan ook, dat Arnhem genoemd werd en Zetten werd te- ruggeschoven. Om dezelfde reden viel Kampen uit, hetwelk door den Rector van het Gym- nasium aldaar juist als een kleine plaats wordt aanbevolen. Dat Kampen niet afzonderlijk werd vermeld, is dus een zeer onopzettelijk „verzuim“, als men het verzuim noemen mag. Hetzelfde verzuim is dan echter gepleegd ten opzichte eener andere kleine plaats, waar, als we wel zijn ingelicht, plannen tot oprichting van een Christelijk Gymnasium bestaan.
Niet geheel juist ook heeft men in ons arti- kel een algehele aanprijzing van de Utrechtsche stichting gelezen. Niettemin staande het ons bekend is, dat vele Gereformeerden — waar- onder zelfs predikanten — er mee ingenomen zijn en zij er hun kinderen dan ook bezinnende, waren we zoo uitermate voorzichtig in onze uitdrukkingen, dat we, na gesproken te hebben van het theoretisch geboden zijn der oprichting van de oude Gereformeerde belijdenis, er op wisten, dat er van haar een goede reuke uit- zaat ook voor wat betreft het christelijke van haar karakter.
De bedoeling van ons artikel was alzoo zeer doorzichtig.
Zij was niet, het Utrechtsche Gymnasium aan te prijzen, noch de vraag te bespreken of, op zich zelf beschouwd, een Gereformerd Gym- nasium niet wenschelijker is, noch ook of zulk een Gymnasium speciaal voor Den Haag ge- weent en levensvatbaar zijn zou.
Wel was de bedoeling om, nu er een Christe- lijk Gymnasium in Den Haag konen zal, dat op den grondslag van het Utrechtsche staat, onze broeders daar ter plaatse aan te sporen, zich niet te onttrekken, maar zich zoodeling in- voelend op den gang van zaken te verzeeken, dat het Gereformerd karakter der Haagsche school in alle opzichten gehandhaafd blijft, beter nog — zoo dit kan en moet — dan het bij de Utrechtsche het geval is.
Tegen deze bedoeling kan toch wel niemand bezwaar hebben.

ONZE JONGELINGEN.
II.
Een bijzondere aantrekkelijkheid — die in menig opzicht prijzenswaardig is — van het op- treden naar buiten, op politiek terrein, van de in het vorige artikel genoemde jongemannen- vereenigingen, zijn wel de gezamenlijke uitstapjes, die door zulke vereenigingen in het buitenland heel veel gemaakt worden.
Het is b.v. in Duitschland heel geen zeld- zamenheid, dat men in de hotels, op uitspan- ningsplaatsen, op bekende mooie punten, heele clubs van jonge wandelaars aantreft, die er niet bevreesd voor zijn op de meest onduidelijke, maar passende, wijze van hun liefde voor hun Heiland getuigenis af te leggen. Zoo b.v. door het zingen van christelijke liederen, het houden van toespraken, het overnachten in één hunker bij onne gemeenschappelijke maaltij- den, als anderz.

Zoo iets vindt men bij ons — indien het voorkomt — slechts t sporadisch, en in ieder geval dan nog alleen bij buitengewone gele- genheden; maar in Duitschland, Zwitserland en andere landen is het onder de christelijke jon- gelieden iets zeer gewoons.
Nog onlangs werd in een onzer christelijke bladen, door iemand die, in het buitenland reizende, zulk een Club ontmoette, er op ge- wezen, dat in dit opzicht de christelijke jongel- ingen in andere landen in hun openbaar optreden zich onderscheiden van onze Hollandsche jon- gelieden.
Blijkbaar stemmen onze Hollandsche karakter- eigenschappen niet wel met zulk een optreden overeen en past het beter bij het meer metho- distisch karakter van Duitsche en andere ver- eenigingen.
De Haagsche jongemannen-vereeniging — ook al door de praktijk geleerd — werkt wisselijk dan ook meer in overeenstemming met den Hollandschen landaard, en toont meer overeen- komst met de Amerikaanse vereenigingen.
Trouwens, het spreekt van zelf, dat in zo- verre het buitenlandse voorbeeld niet nage- volgd zou worden, als het met de Hol- landsche opvatting van den Zondag niet strookt, zulke uitstapjes op Zondag te organiseren, ge- lijk men dat buiten onze grenzen veel doet, en daarin dan natuurlijk ook niet het minste kwaad ziet.
Bijna alle protestantisch-christelijke jongel- ings en jongemannen-vereenigingen in het buitenland behooren tot de liervoren beschreven categorie, waarvan een kenner ten opzichte van Amerika b.v. zeide: „onder de Christelijke Vereenig- ings van Jongemannen lag Amerika in de diepte van ellende“.

Deze categorie wordt in ons land slechts door enkele vereenigingen vertegenwoordigd. Zooveen werd reeds genoemd de 'Graven- haagsche Jongemannen-vereeniging, die evenals b.v. de vereeniging „Obadja“ in Rotterdam,

z., wel een afdeling vormt van het Neder- landsch Jongelingsverbond, maar er toch om haar karakter wel van te onderscheiden is, ge- lijk moge blijken uit het laatste jaarverslag van de Haagsche Vereeniging, waarin we o.m. dit lezen:
En nu weten we wel, dat velen niet zullen mee- gaan met Prof. Sovet; die seggen zullen: seën, het probleem onzer beschaving is het probleem van het gein! — en die vergeten dat men van de verwaarloosde jonge mannen in onze groote steden geen opbouw van dergelijke Chr. gezinnen verwachten kan, en die altijd meenen dat de Chr. Ver. v. J. M. zich tegenover het gein plaatst. Maar wij gaan daar niet verder op in en nemen de uit- spraak nu eens zooals ze daar ligt, en met de opmerking dat Prof. Sovet een positief Christen is, die met „beschaving“ natuurlijk Christelijke beschaving — kerstening — bedoelt.
En dan gevoelen wij ons heel klein met onzen 15-jarigen arbeid tegenover de onafzienbare uitge- breidheid van het terrein en het groot gewicht van onze taak. Zoals de man die een heel grooten mar- meren vloer heeft te slijpen, en wien nu en dan de lust bekruipt om er maar eens met heel lange streken over heen te gaan om toch wat beter op te schieten, maar die wisselijk plekke voor plekke en tegel na tegel bijt bewerken — net alsof hij dat ene plekje en dien eenen tegel alleen maar voor zijn rekening had.

Zoo hebben wij in 't laatste jaar ook weer ge- daan. We hebben maar niet te veel rondgekeken. We zijn maar niet te veel elders gaan stuiten“, ook niet op 't groot terrein van ons Ned. Jonge- lingsverbond. En we hebben maar gedacht aan ons plekje dat we hadden te bewerken, en dat nog lang niet „af“ is. De Bondbroeders — leden der Chr. Jongelings- en J. M.-Vereenigingen in de andere steden en in de dorpen van ons land — ne- men dat wel eens kwalijk. Maar dat mag ons niet storen, want ons plekje is nog niet klaar. En toch ook weer: de Bondbroeders kijken naar ons plekje, en vragen nu en dan: shoe doet ge dat toch? En ze begonnen reeds hier en daar ons voorbeeld te volgen. En zoo komen er al meer, die „het probleem der jonge mannen“ ernstig bezuden, en die langzamerhand gaan be- grijpen dat die studie geen liefhebberij is, maar dat het werkelijk gaat om de oplossing van een ernstig en ingewikkeld vraagstuk, van een pro- bleem!

Tot zoover het verslag van de Haagsche Vereeniging, die, zij hier tusschen twee haak- jes gezegd, een uittienende reputatie geniet.
Om goed te doen uitkomen, hoe dergelijke vereenigingen maar doel trachten te bereiken, volge hier nog een aanhaling uit de statuten van de Haagsche vereeniging:
De Vereeniging tracht haar doel te bereiken door het oprichten en in stand houden van een eigen vereenigingsgebouw, alwaar de jongelieden zich zoowel geestelijk en verstandelijk als licha- melijk kunnen ontwikkelen:
a. door de aangeboden gelegenheid tot onder- lingen omgang;
b. door huishoudelijke en openbare bijeenkomsten;
c. door middel van leesaal en bibliotheek;
d. door het geven van gelegenheid om zich toe te leggen:
1. op de beoefening van een of anderen tak van wetenschap of desgevoerd van een handwerk;
2. op de beoefening der muziek, zoowel vocale als instrumentale;
3. op de beoefening der gymnastiek;
4. door het houden van zondagscholen en door vereenigingen voor knapen en jongelingen.
Naar gelang de omstandigheden zulke toelaten, zal de Vereeniging ook op maatschappelijk terrein voor hare leden trachten werkzaam te zijn door de oprichting van een spaarkas, een ziekenfonds en het zoeken van plaatsing voor leden, die buiten werk zijn.
Ook buiten het vereenigingsgebouw zal de Vere- eniging hare werkzaamheden uitoefenen door huisbezoek, verspreiding van tractaten en andere Christelijke geschriften tot verbreiding van gods- dienst en sedelijkheid in den ruime zin.

Dit program wordt inderdaad met prijzens- waardige energie in de praktijk gevolgd. Zoo heeft de vereeniging b.v. cursussen voor het boekhouden, voor de Nederlandsche, Fransche, Duitsche en Engelsche taal, terwijl zij voorts, behalve de meer gewone jeugdelieden- en knapen- vereeniging, geheel onthouders afdelingen heeft, benevens afdeling voor Letterkunde, Gymna- stiek, Zang, Harmonie, Mandoline.

Nit de Pers.
In de Maatschappij stond deze dagen een artikel over taktiek, dat ook in onze kringen verdient gelezen te worden.
Na eerst enkele voorbeelden uit de politiek te hebben aangehaald, waarbij de beginselen aan de taktiek werden opgevoerd, gaat ze aldus voort:
In al dat soort taktiek nu, of wat ge daaronder verstaan wilt, schuilt een wezenlijk groot gevaar. Voorreest voor de beginselen zelf.
Hijze worden wel niet genegeerd, maar toch feite- k op non-activiteit gesteld.
Ze worden staal opgetuigd, maar opgeborgen in een museum en voor bewonderaars te kijk gezet. Ze zijn als een levend mannequin, maar dat door langdurige rust de kracht mist om zijn stroom- lenden te gebruiken.
Ze behouden nog wel een wonderbare bezieling in zich, maar die bezieling slaat niet uit en drijft niet tot actie.
Gevol van dat telkens tergrindigen der begin- selen en het telkens weer voorschuiven van taktiek is dit onvermijdelijk, dat de liefde voor de beginselen ten leste eene platonische wordt, de kennis der beginselen bij het volk haar aantrek- kelijkheid verliest en de grondbeginselen der beginselen gaandeweg zullen verflaauwen of voor de groote massa onzichtbaar worden.
Want als taktiek alles is, als taktiek de alleen- zaligmakende leer is geworden, als taktiek alle dingen kan regelen, alle dat kan opvullen en alle heuvelen van berispen kan sloechen, als taktiek alle problemen vermag op te lossen en voor geen conflict of strijd meer behoeft te vrezen, wat zal men zich dan nog maken om de beginselen?

En als ge dan met de taktiek nog dit voordeel bereikt, dat allerlei personen en kringen worden ontien, vrijvingen worden voorkomen, handen en verbindingen intact kunnen blijven, elieve, waarom dan de beginselen naar voren gebracht, die immers van nature hard zijn en afstoeten en scheiding teweeg brengen?

Ja zelfs, vragen sommigen, zij ge het niet aan de liefde verplicht om, waar ge uw tegenstander door uw beginsel zoudt afstoeten, hem door taktiek tot bewondering voor uw richting en uw beginsel over te halen?

Altmaal vragen, waarop wij willen antwoorden met het woord van een man, die, zoo hij in taktiek heil had gezocht, nooit tot die hoogte van roem zou zijn opgeklimt, gelijk een dankbaar nageslacht thans in hem zoo vereert en bewondert.
We bedoelen Louis Veuillot.
Met een paradox heeft hij het eens zijn socie- tischen, zijn heen en weer azenkende tijd als een vooris ingebred: Le plus grand péché de notre siècle, c'est la charité.
Taktiek was voor hem liefde, maar een liefde, waarin hij de sporen zag en het merk eener werel- dsche humaniteit, die beginselsoos en karakterloos als zij zelve is, met haar slapheid al degenen besmet, die van haar zijn aangehaald.

En dit is het andere noodlottige gevaar, dat ons van wege de taktiek bedreigt.
Eerst wat de beginselen, nu wat de aanhangers der beginselen aangaat.
Taktiek en altoos taktiek maakt weeke menschen, ontneemt de karakters blus uit de geestdrift. Ze verstompt den prikkel tot groote daden en zoekt in peilerijheid haar voldoening.
Wel leidt ze er toe om het vernuft te scherpen, maar ze brengt verdorring over het gemoed.
Taktiek en altoos taktiek voert tot concessies, die of wel van zelf gedaan of wel afgedwongen worden, soms sôover, dat men over de lijn der beginselen heen is of zich zelf de overtuiging op- drijft, dat hier in dit bijzondere geval de lijn moet worden uitgetreid.
Taktiek en altoos taktiek maakt daarom menschen van kleine geestelijke postuur, komt zeer dicht nabij aan het kleinloze en de neutraliteit, voert in het best tot sceptis en afslijping der beginselen zelve.

Taktiek en altoos taktiek werkt aantekelijk, en dit is wel het meest fatale.
Een statucuss heeft er onmiddellijk tien, twintig op zijn hand — als een olievel op het papier zoo groeit zijn invloed en zijn macht.
Maar zijn straf is, dat hij op den duur die anderen tot kleinmoedigen en vreesachtigen maakt, omdat zij op hem alleen steunen, en bij het telkens wisselen van zijn taktiek onbeholpen medeinen op de golven van zijn a'too wankelende gedachte.
Dat denken er heden ten dage in menige ge- vonden worden, wie zal het ontkennen?

Natuurlijk is daarom niet elke taktiek onge- oorloofd.
Maar wat de Maatschappij hier opmerkt, is overgens volkomen juist.
Kracht schuilt alleen daarin, dat men zijn beginselen scherp en blijend uitsprekt.

Officiële Berichten.
Zondag 2 Febr. was voor de gemeente Rijswijk een gedenkwaardige dag.
Onze geachte leeraar Ds. E. Kropveld, die wegens geschikt zenuwgestel zijn emeritaat moest aanvragen, hetwelk hem door den Kerkeraad en classis zoo eervol mogelijk was verleend, nam afscheid van de Gemeente, waar hij bijna 8 jaren werkzaam was. Zijn rede was ontleend aan de afschijfderende van Paulus Handelingen 20:17-21, 26-32 en 36, met welke woorden hij de Gemeente vermaande in leven en leer bij die waarheid te blijven en betuigde niets achtergehouden te hebben van den volen raad Gods.
Na het uitspreken van den zegen werd hij toegesproken door den oudsten onderling, die den zegen scheide door Z. Kerw. onder ons aan den dag geleid, en den zegen waarvan wij getuige had mogen zijn, waarop hij de Gemeente verzocht hem toe te zingen Ps. 121:4.
Het kerkgebouw kon de groote schare haast niet bevatten.
J. D. WITTE, scriba.

Rijswijk, 3 Febr. 1908.
Onze geachte leeraar, Ds. C. Lindeboom, trad Zondagavond op in de Noorderkerk voor een groote schare, die het groote kerkgebouw tot in zijn nisterste hoeken vulde, om tot sijne Gemeente een woord van afscheid te spreken, naar aanleiding van Rom. 15:5 en 6. Hij werd door zijn ambgenoot, Ds. A. Boeken- ooger, als collega, en door Br. van Asselt als ouderling, namens den Kerkeraad en Gemeente toegesproken, waarbij het aangenaam samenwerken en de zegenrijke arbeid gedu- rende 2½ jaar werden herdacht; hierna zong de Gemeente den scheidenden leeraar toe Ps. 121:4.
Heden, bij het vertrek naar de leeraars nieuwe woonplaats, Gorinchem, waren vele gemeenteleden aan het station, om den geliefden leeraar nog de hand te drukken.
J. VAN BAUGEN,
Scriba v/d Kerkeraad.
Afscheid, 3 Febr. 1908.

Buitenland
Het spreken in tongen te Los-Angeles, Christiania en Cassel.

III.
De gezinsingen die plaats grijpen in de samen- komsten van de voorstanders der beweging, worden voor slechts één van de verschijnselen gehouden die zich voordoen bij de uitgieting van den H. Geest. Het verschijnsel is: het spreken in tongen. Zij die daarop critiek durven uitoefenen, noemen sommige der voorstanders „vloedwaardige ongelooften“, „velen moeten deswege door God getrafd worden“, ja er be- staat neiging om denzaken de zonde tegen den Heiligen Geest toe te schrijven. Want „zij hebben de openbaring van Christus' heerlijkheid opgehouden“.

Maar één ding wordt toch duidelijk, namelijk dat men de bedenking, dat het spreken in tongen toch eigenlijk geen praktisch nut oplevert, niet goed kan weerleggen.
Bartelmann zegt bijkens de Bruderboten: „Men heeft nog niet duidelijk in het licht ge- steld, welk praktisch nut het spreken in tongen hebben zal met het oog op vreemde landen... Maar in onderscheidene gevallen zijn vreemde- lingen daardoor bekeerd.“ Men roemt „den groeten zegen“ en „den krachtigen stoot voor- waarts“, dien men er door kreeg, „over de Christelijke kringen kwam een geest van stil- heid, van eerbied voor de zich ontvouwende geestgeven, terwijl men ook gewaagt van de buitengewone betekenis, die de „boodschappen“ hebben vooral voor hem die ze ontvangt.“

Als voorbereiding voor het ontvangen van zijn „Pinksteren“, moet men gerechtvaardigd en geheiligd zijn, gelijk men dit in Methodistische kringen gewoonlijk aanneemt, d. w. z. door Gods macht behoort alle hang naar de zonde uitge- roeid te zijn. De Schot Winipeg, die erken- ning moest dat hij de heilighing niet bezat, kwam, nadat een broeder 13 uur lang op den grond uitgetrekt voor hem gebeden had, tot de erkenning dat zijn familie tusschen hem en God stond. Toen hij „los werd van zijn zelve“ en „de gehele rest ontgint zijn hard weg had“, gaf God hem het getuigenis van een rein hart. Na negen dagen gebeden te hebben doopte Hij mij met den H. Geest en gaf mij naar het woord des Bijbels het „spreken en zingen in tongen.“

De geheiligen en met den Geest gedoopten hebben het bloed evenzover noodig, het bloed geeft leven en geeft aan het leven zijn geur. Zoolang wij onder het bloed leven, zullen wij leven hebben en veilig zijn, en de liefdelijkheid des hemels wordt dan over ons uitgesproken, maar op het oogenblik waarop wij het bloed verlaten, zullen wij weer een geheel ander mensch zijn.

Gemeenid Nieuws.
De vriendenkeren roeren zich in Fransch-Zwitserland zeer. Zij zijn op de gedachte gekomen Zondags- scholen voor kinderen te openen, om deze in de sociale moraal te onderwijzen. In Genève zijn 70, te La Chaux de Fonds 60 te Locle 30, te Lausanne 30 kinderen voor deze scholen inge- schreven. Het is opmerkelijk dat de ongelooften de middelen welke de kerk gebruikt tot verbreiding der waarheid, ook gaat ter hand nemen. De Protestantenvond ging hierin voor, de vriendenkeren volgden.

De Presbyteriaanse kerk van Moolise in Phila- delphia beriep eenigen tijd geleden tot haar herder en leeraar Ds. G. R. Morrill. Deze nam dit beroep aan onder voorwaarde, dat de gemeente, die 289 leden telde, voor het tractement zorgen zou van een missionair dienaar des Woords. Deze voor- waarde had de predikant gemeent te moeten stellen, omdat hij begerd had zelf naar het Zendingwerk te worden uitgezonden, en nu verhinderd geworden zijnde om aan den draag van zijn hart gehoor te geven, verlangde dat een ander in zijn plaats het Evangelie aan de heidenen brengen zou. Na eenige maanden in zijn kerk gearbeid te hebben, hield hij een collectie voor het tractement van den dienaar des Woords, die op het Zendingveld arbeide. Deze bracht tot zijn groote teleurstelling slechts f 91 op. De predikant riep toen de leden der gemeente op om de zaak onder de oogen te zien. Slecht veertien mannen kwamen ter vergadering. Maar deze veertien liezen er zich voor stiden om een comitè te vormen, ten einde de gemeente te bewerken. In elk gerin werd elk lid gevraagd een wekelijksche bijdrage voor de zending van de kerk te geven. Het resultaat verbaasde ieder. Er be- loofden 365 personen een bijdrage, en zoo heeft deze kerk nu een inkomst van bijna f 3000 'jaars voor de zending alleen. Daarbij komt, dat in plaats dat men voor inwendige zending elk jaar f 30 afzonderde, nu f 1000 op het altaar des Heeren draagt. Andere kerkelijke inkomsten verdubbelde. Men ziet hieruit, dat daar waar een wil is, ook een weg gevonden wordt, doch daarvoor moet ge- arbeid worden, en dan wil de Heere de hand van vijltigen nog wel zegenen.

WINCKEL.
Voor Kinderen.
DE KLEINKINDEREN.
XXI.
IN DE „WOESTIJN.“
Op eens werd het stil. De leeraar verscheen, door eenige onderlingen vergezeld.
Hij ging naar een plek, die van achter door een hoogen heuvel was beschut. Op een groot blok steen, dat daar lag, was een fakkel ge- plaatst, en daarnaast legde de leeraar zijn Bijbel en een psalmboek. Toen zette hij zich op een anderen steen neder, terwijl de saamgekomenen zich zoo dicht mogelijk voor hem schaaften. De een zat, de ander stond, waarbij de fakkel een flauw, onseker schijnsel wierpen op heel de menigte. In de voorste rijen bevond zich Lefebvre, en naast hem stonden de weduwe en haar beide meisjes. De grootvaders hadden den langen tocht in den nacht niet meer durven wagen.
De predikant, een jong man, met bleke ge- laatstreken, begon met een vurig gebed tot den Heere, om Zijn zegen en bescherming over deze vergadering af te smeken. Hij bad dat God hun allen in deze donkere dagen getrouwheid wilde geven, hen bewaren bij het allerheiligst geloof, en het woeden der vijanden wilde doen bedaren, die weer als Saulus centje- de gemeente wilden verwoesten.

Gesongen werd er niet; dat zou natuurlijk te gevaarlijk zijn geweest. De psalm werd dus slechts voorgelezen. Daarna werden in de stilte des nachts, en terwijl de sterren schitterden boven hun hoofden, eenige kinderen gedoopt.

„Wanneer degenen die den doop in der tijd ontvangen hebben en in tongen spreken, nog een tijd lang blijven... maar langzamer- hand wordt ook die gave verloren.“
Het spreke wel vanzelf dat deze beweging veel weerspraak moest verwekken; niet weinigen hebben de wonderbare verschijnselen toege- schreven aan demonische invloeden, maar ook zij die het spreken in tongen voor een werk Gods hielden, moesten erkennen, dat de duivel daarbij het werk Gods zocht na te doen.
Maar desniettemin heeft zij zich van Los Angeles uit verspreid. Men leest nu berichten uit Dunn (Noord-Karolina), Mobile Akron (Ohio), Homestead (Philadelphia), India- napolis (Ind.), Spokane (Wash) en omtrek, vooral uit Kalifornië, Oakland en San Francisco, San Jose, Salem en Portland. In Kanada arbeidte Winipeg, ook is het spreken in tongen te Honolulu voorgekomen, maar vooral in Indië en Scandinavië.

In Engeland kwam een predikant met zijn vrouw uit Los Angeles zoo snel mogelijk om „het nieuwe licht“ op „de blauwe bergen“ te laten schijnen. Zij legden het er niet op toe om den menschen het Evangelie te verkondigen, maar om den zendingen en den kinderen Gods een zegen te brengen, waardoor... scheuring ontstaan is. Een zending schreef het volgende: „weldra bemerkte ik, dat de leider der verga- dering zijn uiterste best deed om op het gevoel (wij zouden zeggen: op de zenuwen) te werken... Hij begon een „tooverzang zonder woorden“, waarbij hij hoofd en handen eerst zacht bewoog. Die beweging nam hand over hand toe, zoodat ten slotte elk lid van zijn lichaam met angstige anhelheid bewoog... zijn zingen kwam er slechts bij wijze van stooten uit. Het resultaat was, dat iedereen in de vergadering vreeselijk opge- worden werd. Daarna hielden zijn bewegingen plotseling op en zat hij stil, totdat het schen dat de door hem veroorzaakte werking verslapen was. Daarna begon hij zijn „tooverzang zonder woorden“ en zijn bewegingen opnieuw en in vijf minuten was de geheele vergadering in be- weging. Dit herhaalde zich driemaal. Ook deed hij zeer zonderling met een inlandschen predi- ker. Eerst ging het kalm toe, maar daarop vatte hij den man telkens bij de handpalmen en schudde hem krachtig, terwijl aan hem zelf elk lid zich bewoog en hij hartstoechelijk bad: „Heere, vol- breng uw werk aan dezen man, doe een snel werk“ enz. Ten slotte verloor de man zijn zelfbeheersching en viel voorover. Daarna richtte hij zich weder op en begon in geestverruk- king, doch zonder zin en samenhang, te bidden. Ten slotte wist hij niet meer wat hij zeide. Hij herhaalde het woord „Brahma“ wel honderd maal en zoo snel als hij het maar kon uitspreken.
Ook andere verschijnselen doen zich in Engeland- Indië voor, die met den Heiligen Geest evenmin iets te doen hebben als ekaïstische heidensche priesters en hullende en dansende derwischen.

Uit de Pers.
In de Maatschappij stond deze dagen een artikel over taktiek, dat ook in onze kringen verdient gelezen te worden.
Na eerst enkele voorbeelden uit de politiek te hebben aangehaald, waarbij de beginselen aan de taktiek werden opgevoerd, gaat ze aldus voort:
In al dat soort taktiek nu, of wat ge daaronder verstaan wilt, schuilt een wezenlijk groot gevaar. Voorreest voor de beginselen zelf.
Hijze worden wel niet genegeerd, maar toch feite- k op non-activiteit gesteld.
Ze worden staal opgetuigd, maar opgeborgen in een museum en voor bewonderaars te kijk gezet. Ze zijn als een levend mannequin, maar dat door langdurige rust de kracht mist om zijn stroom- lenden te gebruiken.
Ze behouden nog wel een wonderbare bezieling in zich, maar die bezieling slaat niet uit en drijft niet tot actie.
Gevol van dat tel